

Vlaanderen
is veilig en rechtvaardig

Crimiplatform wordt in heel Vlaanderen uitgerold: "Op een adres werden zelfs meer dan 400 spookbedrijven ontmaskerd"

Nooit zoveel Vlamingen met een enkelband

Nieuwe enkelband waarschuwt slachtoffer

«We zijn transparant... en dan krijgen we soms de volle laag»

Slachtoffers van intrafamiliaal geweld hebben voortaan een 'Veilig Huis'

Overlervers misbruik krijgen gehoor: 'Dit had jou nooit mogen overkomen'

vlaanderen lanceert eigen meldpunt voor grensoverschrijdend gedrag

"Hier worden gedetineerden als echte mensen behandeld"

Meer werk voor slachtofferonthaal

662 Vlamingen kregen 'huisverbod' opgelegd na geweld binnen familie

JAARVERSLAG

2023

AGENTSCHAP
JUSTITIE & HANDHAVING

Voorwoord	3
VCET wil mensen aan het werk zetten	5
Vlaanderen Europese top in strijd tegen intrafamiliaal geweld	8
Politici breken een lans voor slachtofferrechten	11
Vlaamse Handhaving en digitale Revolutie	12
Buddy's helpen ex-gedetineerden weer op weg	15
Het agentschap in cijfers	17
Justitiehuisen	17
Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht	18
Gendergerelateerd Geweld	19
Handhaving	22
Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden	23
Personeel	24
Financiën	25

VOORWOORD

Alternatieve straffen zijn niet meer wat ze geweest zijn.

Het tweede jaarverslag van het Agentschap Justitie en Handhaving is een feit. Het is niet zonder trots dat ik u hierbij uitnodig om ze door te nemen. Jaarverslagen boeien in de eerste plaats de liefhebbers van cijfermateriaal. En je kan er niet omheen, cijfers zijn belangrijk. We hebben evenwel ook ons best gedaan om de mensen en verhalen achter de cijfers een plaats te geven in dit werkstuk. Net omdat cijfers maar zoveel kunnen vertellen.

In ons jeugdig enthousiasme bij het eerste jaarverslag gaven we het de ondertitel 'Een jaar van records' mee. Dat zouden we ook dit jaar kunnen doen. Op verschillende mandaten staat ook dit jaar geen rem. We verwelkomen ook de uitbreiding van initiatieven die hun waarde bewezen hebben de voorbije jaren. Dankzij de inspanning van minister Demir en het agentschap mag Vlaanderen zich sinds vorig jaar absolute wereldtop noemen in de strijd tegen geweld in het gezin. Vandaag is er in iedere Vlaamse provincie minstens één Veilig Huis (voorheen: Family Justice Center) waar politie, parket en hulpverlening de handen in elkaar slaan om gezinnen uit de geweldspiraal te halen. Een aanpak die ook de rechtbank inspireert tot een meer doortastende aanpak.

In 2023 kregen 662 mensen een tijdelijk huisverbod om de explosieve gezinssituatie te ontmijnen. Dat zijn er maar liefst drie keer meer dan in het begin van de legislatuur. Cijfers als deze geven aan waar we als samenleving belang aan hechten. Ik hoop dat ze een overtuigende factor kunnen zijn voor wie zelf op zoek is naar hulp.

De laatste jaren krijgt Justitie een prominente plaats in de jaaroverzichten. Er was de parlementaire onderzoekscommissie over misbruik in de kerk. Het onmenselijke en brute geweld dat een gedetineerde moest ondergaan in de overbevolkte gevangenis van Antwerpen. De veroordeling van influencer Acid die van klassenjustitie een thema maakte en het bijhorende debat over 'werkstrafjes' bij jongeren aanzwengelde...

Stuk voor stuk dossiers die het publiek debat beroeren en waar we als agentschap een rol in spelen. Ik loop ze kort één voor één af.

De parlementaire onderzoekscommissie? Onze dienst Slachtofferonthaal stelde een charter op waarin we pleiten voor bijkomend wetgevend werk om slachtoffers meer rechten en bescherming te bieden binnen justitie. Alle politieke partijen spraken er alvast hun steun voor uit.

De problemen in onze gevangenissen? Onze mensen van Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden hangen al jaren aan de alarmbel voor een meer menselijke detentie

en aandacht voor recidivebestrijding en re-integratie. Het publiek debat rond onze gevangnissen is meer dan welkom.

Het debat over klassenjustitie en werkstraffen voor de happy few? Jaarlijks zetten we binnen het agentschap zo'n 5.500 veroordeelden tot 300 uur aan het werk om de samenleving te compenseren voor hun misdrijf. Een aanpak die volgens Nederlands onderzoek meer recidive voorkomt dan de uitvoering van een korte gevangenisstraf voor gelijkaardige feiten.

Wat dat laatste betreft, nog een kanttekening. Algemeen wordt gesteld dat het agentschap verantwoordelijk is voor de uitvoering van straffen waarbij je niet in de gevangenis belandt. Ook wel 'alternatieve straffen' genoemd. Die benaming is ondertussen flink achterhaald.

Ik verklaar me nader. Dit jaar is het 60 jaar geleden dat 'probatie' werd geïntroduceerd als alternatief. In 2023 was deze maatregel goed voor 4.827 dossiers. De maatregel 'Bemiddeling en Maatregelen', ondertussen 30 jaar oud, werd 3.698 keer gebruikt. 'Vrijheid onder voorwaarden'? 2979 dossiers. En dan zijn er nog de recentste initiatieven om de overbevolking in de gevangenis tegen te gaan: werkstraffen (5442) en elektronisch toezicht (6767). Telt u maar eens op en vergelijk het met de 7.200 gevangenen in Vlaanderen en Brussel.

De alternatieve straf vandaag? Dat is de gevangenis.

VCET WIL MENSEN AAN HET WERK ZETTEN

“ Het kan best zijn dat u een collega met enkelband hebt”

Het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht (VCET) monitort op een doordeweekse dag ongeveer 1800 mensen met een enkelband. In 2023 heeft het VCET in totaal 6767 enkelbanden aangesloten, een groei van maar liefst 30 procent tegenover het jaar ervoor. In vergelijking met het begin van deze legislatuur spreken we zelfs over een verdubbeling. Meer dan ooit is de enkelband een instrument om de overbevolking in de gevangenissen tegen te gaan, en daders een straf te geven die hun re-integratie in de samenleving bevordert in plaats van bemoeilijkt. De meeste mensen met een enkelband kunnen namelijk nog steeds gaan werken of een studie doen binnen een strikt uurrooster. Het VCET stelt alles in het werk om dat te faciliteren. Tom Van Den Bosch en Elien de Leeuw legden ons uit hoe.

Alleen als iemand thuis zit met een enkelband in het kader van voorlopige hechtenis, tijdens het gerechtelijk onderzoek dus, kan die de woonst niet verlaten. In de andere gevallen kan iemand gaan werken, of een opleiding volgen. Om dat te faciliteren, krijgt de justitiabele een uurrooster. Een blok van maximaal twaalf uur (bij een voltijdse job), maximaal

zes dagen per week, waarin iemand het huis mag verlaten om naar de werk- of studieplaats te gaan. Die uren kunnen schuiven, op basis van shifts bijvoorbeeld, of als je werkt in een sector waarin je dagelijks een ander rooster hebt. Het VCET krijgt jaarlijks tienduizenden oproepen om uurroosters in orde te brengen, zodat enkelbanddragers kunnen gaan werken. Het nieuwe platform mijnenkelband.be zal het binnenkort mogelijk maken voor justitiabelen om hun uurrooster te raadplegen, veranderingen aan te vragen in het kader van hun tewerkstelling, en de nodige documentatie op te laden om de aanvraag te staven. Het VCET doet er dus alles aan om tewerkstelling, en dus een naadloze overgang van straf tot terugkeer in de samenleving, te faciliteren.

Bij het VCET zag men echter dat meer dan de helft van de justitiabelen niet aan het werk of aan het studeren was, wat men noemt een ‘zinnvolle dagbesteding’. Teamverantwoordelijke Tom Van Den Bosch en justitieassistent Elien De Leeuw wilden hiermee aan de slag.

HOE KOMT DAT?

Van Den Bosch: “Daar zijn verschillende redenen voor. Langs de ene kant zien we dat de meeste mensen bij wie een zinnvolle dagbesteding – dus een job of opleiding – in de voorwaarden staat van hun elektronisch toezicht wél aan het werk zijn. Mensen moeten namelijk akkoord gaan met die voorwaarde wanneer ze de gevangenis verlaten en hun straf verder thuis uitzitten. De justitieassistenten in de justitiehuisen

kunnen hen daar ook op aanspreken wanneer ze niet aan die voorwaarde voldoen. Als de opdrachtgever het níét in de voorwaarden opneemt, dan zien we inderdaad een lagere activiteit. Terwijl, langs onze kant tewerkstelling perfect mogelijk is. Bijna iedereen die onder elektronisch toezicht staat kan een uurrooster krijgen voor werk of een opleiding of dergelijke meer. Tewerkstelling komt steeds terug in de lectuur als een grote meerwaarde van elektronisch toezicht. Je neemt op een zinvolle manier deel aan de maatschappij, en je neemt je verantwoordelijkheid op voor je eigen financiële situatie, je schuldeisers, je slachtoffers ...”

De Leeuw: “Het agentschap wilde hier zelf actie in ondernemen. In Limburg hebben we een partner gevonden in de VDAB en zochten we niet alleen contact met de justitiabelen, maar ook met werkgevers. We wilden enkele vooroordelen wegwerken. Werkgevers hadden vaak het idee dat daar veel extra administratie bij zou komen kijken, terwijl dat helemaal niet waar is.”

Van Den Bosch: “Werken met een enkelband kan onder één voorwaarde: je moet administratief in orde zijn. Je moet je tewerkstelling kunnen aantonen via een arbeidsovereenkomst en loonfiches, of als je zelfstandig bent aan de hand van facturen. Je kan een uitgangsblok krijgen van maximaal twaalf uur, zes dagen per week. Dat zijn de enige belemmeringen, al is het niet in elke sector evident om iemand met een enkelband aan te nemen. Als je in de bouw

werkt, kan je niet beslissen om over te werken als je allemaal samen in hetzelfde busje naar de werf bent gekomen. De man met zijn enkelband moet op tijd terug thuis zijn. Een justitiabele kan wel een bepaald verbod hebben om een beroep uit te voeren. Een verbod op werken in een dancing of als taxichauffeur komt vaak terug omdat dat risicovol is. We zien het bij zelfstandigen meer voorkomen dat mensen een verbod hebben om een zelfstandige activiteit uit te voeren, dat is vaak omwille van fraude.”

“ **Elektronisch toezicht is hoe langer hoe meer een alledaags gegeven**”

HOE BEN JE CONCREET AAN DE SLAG GEGAAN?

De Leeuw: “We hebben een gerichte bevraging gedaan. We bellen de persoon altijd op twee weken voor de aansluiting van de enkelband om uitleg te geven over de aansluiting, uurrooster, om het adres te controleren, ... Voordien vroegen we of ze werk of opleiding hadden, als het antwoord ja

was, gaven we ze extra informatie over wat ze ons moesten bezorgen om hun uurrooster in orde te krijgen. Als het nee was, dan lieten we het zo. Nu gaan we doorvragen voor de dossiers in ons proefproject: waarom ben je werkloos? Als het invaliditeit is, kunnen ze inderdaad niet doorverwezen worden naar de VDAB, maar als de persoon werkzoekend is, dan polsen we of die geïnteresseerd is om in contact te komen met VDAB. We hebben zo al 37 justitiabelen in contact gebracht met de VDAB in Limburg. Onze contactpersoon bij de VDAB werkt met gedetineerden, dus heeft al connecties met werkgevers die openstaan voor werken met justitiabelen.”

Van Den Bosch: “Elektronisch toezicht is hoe langer hoe meer ook een alledaags gegeven. We zitten met 1800 mensen in Vlaanderen met een enkelband, en die zitten overal. Je ziet dat ook niet altijd, dus het kan perfect dat jij een collega hebt met een enkelband van wie je het niet weet. En wij gaan het ook niet meedelen. Wij willen alleen weten dat justitiabelen correct gebruik maken van hun uurrooster.”

MERKEN JULLIE SOMS MISBRUIK?

Van Den Bosch: “Gevoelsmatig wel, maar als je de cijfers bekijkt valt dat echt mee. We hadden de indruk dat er een golf was van mensen die zich gingen vestigen als zelfstandige om zo meer uitgangsuren te krijgen. Dat is ook vrij eenvoudig

om te doen in België, en moeilijker om te controleren. Bij een loontrekkende is het meer waterdicht. Om misbruik te vermijden, geven we een nieuwe zelfstandige een deeltijds uurrooster om te starten. Zo hebben ze de tijd om hun activiteit uit te bouwen, en zodra ze kunnen bewijzen aan de hand van facturen dat ze een voltijdse activiteit hebben, krijgen ze een voltijds uurrooster. Maar als je kijkt naar het aantal mensen dat zich effectief vestigt als zelfstandige, valt dat enorm mee. Het vraagt wel extra inspanningen van onze administratieve krachten en justitieassistenten om dat allemaal te controleren.”

De Leeuw: “Het nieuwe platform mijnkelband.be dat recent gelanceerd is zal hierin een grote hulp zijn. Zodra mensen inloggen via Itsme of eID kunnen ze allerhande informatie raadplegen, en binnenkort zullen ze zelf wijzigingen in hun uurrooster kunnen aanvragen en documenten uploaden. Die aanvragen worden door ons nog altijd strikt gecontroleerd, maar zo besparen we al heel wat telefoontjes. Het VCET kreeg in 2023 in totaal 202.054 telefoonoproepen, een groot deel daarvan gaat over veranderingen van uurroosters en dergelijke. Met dit portaal gaan we dus een pak sneller en efficiënter kunnen werken en ons meer kunnen focussen op kwaliteitsvolle tussenkomsten.”

[➤ Op pad met de mobiele eenheid van het VCET.](#)

VLAANDEREN EUROPESE TOP IN STRIJD TEGEN INTRAFAMILIAAL GEWELD

“Geweld wordt vaak van generatie op generatie doorgegeven”

Eén op de drie Vlamingen krijgt vroeg of laat in zijn leven te maken met familiaal geweld. Dat is schrikbarend veel. Daarom zet ons agentschap hard in op de aanpak van intrafamiliaal geweld. Onze Veilige Huizen gaan al jaren voorop in de strijd. Tot voor kort gingen zij door het leven als Family Justice Centers (FJC). Sonja Cebulski werkt als operationeel coördinator in het Veilig Huis Limburg. Zij vertelt en toont achter de schermen hoe ze dag in dag uit aan de slag gaan in deze dossiers. Maar eerst vertelt Eveline De Wree, strategisch coördinator gendergerelateerd geweld in de Veilige Huizen van Antwerpen, Rivierenland en de Kempen, over de verandering van FJC naar Veilig Huis.

EVELINE, WAT IS ER NIEUW IN DE VEILIGE HUIZEN?

Eveline: Laat me beginnen door te zeggen wat er zeker niét is veranderd. Het samenwerkingsmodel van de FJC's heeft aangetoond dat je intrafamiliaal geweld pas echt kan aanpakken door efficiënt samen te werken met andere sectoren en partners, zoals politie, justitie en hulpverlening. Dat is binnen de Veilige Huizen niet anders, waar we die aanpak gaan verspreiden doorheen Vlaanderen. Dat zorgt voor kansen. Wat mij enorm blij maakt, is dat in alle Veilige Huizen voortaan ook een kinderpsycholoog aanwezig zal zijn. Intrafamiliaal geweld wordt vaak doorgegeven van generatie op generatie. Door niet alleen de partners, maar ook de kinderen te betrekken bij het stoppen van het geweld, kunnen we echt werk maken van het doorbreken van die vicieuze cirkel. Ieder Veilig Huis in Vlaanderen zal voortaan ook inzetten op lotgenotengroepen, waar slachtoffers steun kunnen vinden. Dat was in sommige FJC's al sterk aanwezig, bijvoorbeeld in Mechelen, waar er al een lotgenotengroep voor mannen is bijvoorbeeld, maar nu komen die groepen dus in heel Vlaanderen.”

VEILIG HUIS MECHELEN ZET AL GERUIME TIJD IN OP LOTGENOTENGROEPEN, MAAR ANDERE VEILIGE HUIZEN DUS NOG NIET?

Eveline: “Niet allemaal, maar ieder Veilig Huis heeft zijn eigen sterke punten. Zo was Antwerpen pionier in het model van de ketenaanpak en werd deze aanpak er sterk verder ontwikkeld, met goede resultaten. In Limburg is er een zeer efficiënte samenwerking met de politie, in de Kempen een zeer betrokken samenwerkingsnetwerk, enzovoort.”

VANWAAR DIE VERSCHILLEN?

Eveline: “Dat heeft te maken met de historische en lokale groei van elk Veilig Huis. Ieder Veilig Huis heeft een basisaanpak met zijn eigen regio-gebonden context en daar moeten we rekening mee houden, vind ik. De problematieken in Veurne zijn anders dan die in Antwerpen. Zo komen we tot een goede mix van enerzijds gelijkvormigheid in heel Vlaanderen en anderzijds regionale eigenheid. Alle Veilige Huizen in Vlaanderen leveren tot op vandaag schitterend werk, maar door onze krachten te bundelen gaan we alleen maar sterker worden.”

“Je kan intrafamiliaal geweld pas echt aanpakken door samen te werken”

Ondertussen in Limburg. Dag in dag uit gaan de Veilige Huizen in gesprek met slachtoffers en geweldplegers om het geweld in het gezin te doen stoppen. Sonja Cebulski neemt ons mee voor een blik achter de schermen.

SONJA, IN EEN VEILIG HUIS ZITTEN POLITIE, JUSTITIE EN HULPVERLENING ONDER ÉÉN DAK. HOE WERKT DAT PRECIES?

“Een Veilig Huis is in feite één grote netwerkorganisatie. Politie, parket en hulpverlening werken samen om het intrafamiliaal geweld (IFG) zo efficiënt mogelijk aan te pakken. Als het om risicovolle situaties gaat, wordt er informatie gedeeld en overleggen we samen over het beste plan van aanpak voor dat bepaald gezin.”

“In 99% van de gevallen krijgen we de aanmeldingen binnen via politie en parket. Op ons triageoverleg worden alle nieuwe aanmeldingen bekeken. Daar zit iemand vanuit politie, parket, een hulpverlener en een coördinator. Als er beslist wordt om een aanbod te doen, schieten onze casusregisseurs in actie. Zij bekijken of ze de cliënten, als koppel, samen zien of toch apart. Mocht het hele gezin langskomen dan hebben we familiekamers met een speelhoekje ter beschikking. We spenderen best veel tijd aan het bespreken van veiligheid binnen het gezin en aan het uitzuiveren van hulpvragen. Maar ook bekijken we wat dit doet met kinderen, want geweld binnen het gezin heeft op hen een enorme impact. Hun thuis moet zo snel mogelijk weer een veilige plek worden waar ze zonder zorgen kunnen opgroeien. Veel mensen die we begeleiden hebben als kind ook IFG meegemaakt. Willen we voorkomen dat geweld van generatie op generatie wordt doorgegeven, moeten we blijven inzetten op die kindreflex.”

JE SPRAK OVER CASUSREGISSEURS. WAT DOEN ZIJ PRECIES?

“Zij gaan aan de slag met structureel onveilige gezinnen. Dat zijn gezinnen waar er sprake is van meerdere problemen zoals een verslaving, een persoonlijkheidsproblematiek, criminaliteit enzovoort. Een intensieve casusregisseur houdt in zo'n traject overzicht over wie wat doet, wat goed of fout loopt en kan iedereen rond de tafel roepen om bij te sturen. Dankzij de korte lijnen met politie en parket kunnen we kort op de bal spelen. Dreigt het geweld te escaleren, dan signaleren we dit bij hen. De veiligheid binnen het gezin primeert.”

“Het samenwerkingsmodel van de Veilige Huizen werkt. Daar zijn we iedere dag opnieuw het levende bewijs van”

Tot zover de theorie. Het team casusondersteuning heeft die ochtend dossierbesprekingen en Sonja zit de vergadering

voor. “Hier kan iedereen dossiers die moeilijk lopen ter bespreking voorleggen”, vertelt ze. “Waar zit je vast, waar bots je op? De collega’s denken mee en reiken oplossingen aan.”

Vanaf het eerste dossier dat op tafel komt wordt het woord bij de daad gevoegd. Het gaat om een dossier waarbij zowel de vrouw als de man psychische problemen hebben. In het verleden is er veel geweld geweest in het gezin, met de kinderen als getuigen. De casusregisseur heeft er ook nu een slecht gevoel bij en vraagt zich af welke stappen ze nog kan zetten. Na overleg wordt er unaniem besloten dat het hier om een verontrustende opvoedsituatie (VOS) gaat. Een lange, intensieve opvolging lijkt aangewezen voor dit gezin. Het dossier zal voorgelegd worden bij de expertentafel van het Veilig Huis Limburg. Experts van politie, parket, Vertrouwenscentrum Kindermishandeling, CAW, Agentschap Opgroeien, justitiehuisen, geestelijke gezondheidszorg en het OCMW zitten hier samen. Iedere partner rond de tafel geeft vanuit zijn eigen expertise input aan de casusregisseur.

Drie uur lang passeren er nog een tiental gelijkaardige dossiers. De vraag die de casusregisseurs bijna allemaal stellen na hun uiteenzetting: wat kan ik nog meer betekenen in dit dossier? Soms hebben we al alles gedaan wat we konden. Als het gezin al goed gebruik maakt van de hulpverlenende diensten. Of wanneer de pleger het gezin definitief heeft

verlaten en het risico op herval dus gering blijkt.

De casusregisseurs vertellen ons dat de wekelijkse dossierbesprekingen een enorme meerwaarde zijn voor hen, dat intrafamiliaal geweld (IFG) in alle lagen van de bevolking voorkomt en dat zwart/wit-denken niemand vooruithelpt. In IFG is het vaak duidelijk wie de geweldpleger is, maar even dikwijls is het grijs. Wie is de geweldpleger en wie is het slachtoffer? Het is soms een wisselwerking, of een cyclus waar ze niet uit raken.

Op het einde van onze blik achter de schermen vertelt Sonja trots dat 11 van de 14 politiezones nu al samenwerken rond IFG en met de overige drie zijn de gesprekken lopende. “Het gaat snel. Bij de oprichting van het FJC Limburg in 2017 werkten we samen met twee politiezones, sinds 2022 zijn er al negen bijgekomen. Het samenwerkingsmodel van de Veilige Huizen werkt. Daar zijn we iedere dag opnieuw het levende bewijs van.”

Lees de getuigenis van een pleger van intrafamiliaal geweld en hoe hij geholpen werd door een FJC en dialooggroepen met andere plegers.

[➤ vlaanderen.be](https://vlaanderen.be)

POLITICI BREKEN EEN LANS VOOR SLACHTOFFERRECHTEN

“Dit is geen kwestie van ideologie”

De studiedag die het agentschap in oktober 2023 organiseerde ter gelegenheid van de 30ste verjaardag van Slachtofferonthaal stond volledig in het teken van – hoe kan het ook anders? – de positie van het slachtoffer binnen justitie. De diensten Slachtofferonthaal in alle Vlaamse justitiehuizen werkten ter voorbereiding hiervan rond één centrale vraag: Welk wetgevend werk is nodig om slachtoffers nog beter van dienst te kunnen zijn? Het resultaat werd de ‘10 geboden voor de wetgever’. Een document dat werd voorgesteld in aanwezigheid van verschillende partijvoorzitters en parlementsleden.

De ‘10 geboden voor de wetgever’ zijn geen politiek werkstuk. Het houdt evenmin rekening met Vlaamse of federale bevoegdheden. Het wil alleen een manifest zijn dat hen in staat stelt om slachtoffers binnen justitie nog beter van dienst te zijn. Onderwerpen als ‘gratis bijstand van een advocaat’, ‘schadevergoedingen die door de overheid worden geïnd’ en ‘het recht op anonimiteit ten aanzien van daders’ worden erin besproken. De realisatie ervan vereist wel wetgevend werk waar het agentschap politici graag voor wil warm maken. Op basis van de reacties van de politici die op de studiedag een publiek van slachtoffers, justitieassistenten en magistraten toespraken, mogen we concluderen dat een nog betere behandeling van slachtoffers geen verre droom is maar een zeer haalbare kaart. Het agentschap werkt inmiddels aan concrete teksten die een juridische basis kunnen vormen voor wetsvoorstellen.

De politiek aan het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open VLD)

“Laten we niet vergeten dat er nog veel werk aan de winkel is om de belangen van slachtoffers nog beter te behartigen. Samen werken we aan een rechtssysteem waar slachtoffers echt worden gehoord en ondersteund.”

Raoul Hedebouw (PVDA)

“We steunen het memorandum dan ook volledig en willen de initiatiefnemers en slachtoffers die getuigen bedanken voor hun moed om op te komen voor hun rechten.”

Stefaan Van Hecke (Groen)

“We staan volledig achter het charter en ik wil benadrukken dat sommige zaken zeer eenvoudig te realiseren zijn. Laat ons die quick wins nu al realiseren”.

Tom Van Grieken (Vlaams Belang)

“De mensen van Slachtofferonthaal zetten dag in, dag uit de belangen van de slachtoffers wél voorop, met hun kenmerkende warme en begripvolle houding. Ook de politiek moet er nu eindelijk voor zorgen dat slachtoffers weer op de eerste plaats komen te staan.”

Sammy Mahdi (CD&V)

“Dit vergt geen politiek debat, alles wat hierop staat, de tien geboden zoals ze hier staan, staan los van politieke ideologie en moeten aanvaard worden, op welk politiek niveau dan ook.”

Sophie De Wit (N-VA)

“Dit charter is een welkome herinnering voor politici over de lange weg die we nog af te leggen hebben. Het drukt ons met de neus op de feiten om over partijgrenzen heen verdere stappen te zetten.”

➔ [Achter de schermen bij de dienst Slachtofferonthaal](#)

VLAAMSE HANDHAVING EN DIGITALE REVOLUTIE

“ Samenwerken en informatie delen zijn cruciaal ”

De termen ‘Justitie’ en ‘Handhaving’ wegen in de naam van ons agentschap even zwaar door. Nochtans kan je het aantal mensen bij ‘Handhaving’ binnen het agentschap op één hand tellen, terwijl ‘Justitie’ meer dan 1100 medewerkers telt. Weinig mensen dus, die evenwel een grote impact hebben in het doen respecteren van de Vlaamse regelgeving. We gingen praten met Hubert Bloemen en Paul Vansant, de bezielers van Handhaving in Vlaanderen.

Waar gaat het precies over? Een voorbeeld dat uit het leven gegrepen is, maakt veel duidelijk: De zeug van boer Joël is raakt niet meer zwanger. De veearts kan niet meteen een oorzaak vinden. Tot blijkt dat in het veevoer een hormoon aanwezig blijkt te zijn dat het dier onvruchtbaar maakt. De leverancier, Verdacht Veevoer NV, blijkt het niet zo nauw te nemen met de regels rond de samenstelling van het voedsel. En dat is niet het enige waar het bedrijf mee kampt. De politie had al inbreuken op geurhinder vastgesteld, de sociale inspectie had het bedrijf betrapt op zwartwerk, de milieu-inspectie had melding gemaakt van illegale lozingen van afval, de vergunningen voor de gebouwen waren niet in orde... Verdacht Veevoer NV deed zijn naam alle eer aan in ieder opzicht. En toch kon het jarenlang zijn gang gaan.

Waarom? De verschillende controlediensten waren niet op de hoogte van de vaststellingen van collega's. Iedereen werkte op zijn eigen eiland waardoor er nooit een totaalbeeld is ontstaan van de talrijke problemen van het bedrijf. Met die onvolledig puzzel wil Handhaving komaf maken.

Hubert Bloemen en Paul Vansant zijn in 2016 aan de slag gegaan met het uitwerken van een kaderdecreet dat alle procedures rond Vlaamse handhaving moest stroomlijnen. Met de middelen die Vlaams minister van Justitie Demir investeerde in het Agentschap Justitie en Handhaving, konden ze zich ook richten op digitalisering van de verschillende vaststellingen. Een evolutie die ervoor zorgt dat informatie-uitwisseling en samenwerking tussen handhavingsdiensten mogelijk wordt.

Het kaderdecreet Vlaamse handhaving

MET WELKE AMBITIES ZIJN JULLIE AAN HET PROJECT BEGONNEN?

Bloemen: “We zagen snel twee pijnpunten. Langs de ene kant merkten we dat er nauwelijks gehandhaafd werd op strafrechtelijk niveau. In het domein Omgeving bijvoorbeeld, is de kans dat een misdrijf effectief bij de rechter komt amper 6 procent, omdat de werklust van de parketten te groot is. Laat ons eerlijk zijn, dan doe je niet aan handhaving. Er moest een alternatief parcours zijn: het bestuurlijk niveau, waarbij gemeenten en provincies bevoegd zijn om sancties zoals boetes of maatregelen op te leggen. Anderzijds gaat er veel informatie verloren en is er een gebrek aan efficiëntie

omdat de verschillende handhavingdiensten totaal niet met elkaar communiceerden en volgens verschillende procedures werkten. Elke dienst zat op zijn eigen eiland in zijn eigen materie, terwijl die regelgeving wel wordt toegepast op burgers en bedrijven die dat dienen te kennen. Van die verkokering en complexiteit moeten we af.”

Vansant: “We zijn op drie vlakken aan de slag gegaan om die problemen aan te pakken. Als eerste hebben we op het strafrechtelijke spoor prioriteiten gesteld met de parketten: welke dossiers moeten ze absoluut behandelen? Ten tweede hebben we voor het bestuurlijke spoor een kaderdecreet uitgewerkt om die hele procedure te stroomlijnen. En als laatste digitalisering, om samenwerking en efficiëntie te bevorderen.”

HOE BEGIN JE AAN ZO’N OPDRACHT?

Bloemen: “We zijn met veel entiteiten gaan praten: hoe zit jullie regelgeving in elkaar? Wat doe je ermee? Welke ICT-toepassingen zitten erachter? In 2019 hadden we een eerste kaderdecreet om daar een lijn in te proberen trekken, maar dat document was nog te beperkt, en we botsten op redelijk wat weerstand. Bij sommige beleidsdomeinen bestond het idee dat het niet mogelijk was om een eenvormige aanpak

te creëren, dat hun materie te specifiek is. Na het ontstaan van het Agentschap Justitie en Handhaving kwam er pas een doorbraak. In één keer waren dingen mogelijk die voordien heel moeilijk waren.”

Vansant: “Die inkanteling van het project in het agentschap bracht continuïteit, geloofwaardigheid, en ook financiële middelen die we voordien niet hadden. Zo konden we toch heel wat ambities waarmaken.”

NU IS ER EEN NIEUW KADERDECREET.

Vansant: “Klopt, nieuw en ambitieuzer. Het is de bedoeling om alle procedures rond bestuurlijke handhaving te stroomlijnen.”

Bloemen: “Als een inspectiedienst een pv opstelt, zal dat – als er ingetekend wordt op het kaderdecreet - automatisch zowel naar het parket als naar het bestuurlijk niveau gestuurd worden, dat drie maanden moet wachten om iets te ondernemen in afwachting van de beslissing van het parket. Als het parket in die drie maanden geen actie onderneemt, kan er daarna bestuurlijk vervolgd worden en dus een boete of maatregel uitgesproken worden. Op die manier vermijd je dat dossiers op het parket blijven hangen.”

Vansant: “In het kaderdecreet vind je dus niet voor elke materie wat mag en niet mag, en welke sancties er op welke inbreuken staan. Wij kunnen niet zeggen hoe je een dopingbeleid voert bijvoorbeeld. Het decreet tekent uit wat tussen de inbreuk en de sanctie gebeurt.”

Het Vlaams Handhavingsplatform

HET KADERDECREET TEKENT DE PROCEDURES UIT, EN HET VLAAMS HANDHAVINGSPLATFORM ZORGT VOOR DE SAMENWERKING?

Bloemen: “Dat vat het samen. Sommige grotere inspectiediensten hebben al een eigen systeem om pv’s te beheren, er zijn kleinere diensten die dat niet hebben. En hun systemen staan het vaak niet toe om gegevens uit te wisselen, en zoals bij het voorbeeld van de varkenskwekerij is dat soms noodzakelijk om een volledig beeld te krijgen op een situatie. Er was nood aan een centraal platform om dat mogelijk te maken. Bijvoorbeeld: mensen die illegaal tewerkgesteld worden op grote werven, zijn vaak ook op een erbarmelijke manier gehuisvest. Dat zijn verschillende instanties die dat controleren. Als zij dat van elkaar weten kan je gerichter ingrijpen.”

Vansant: “Het VHP heeft nog verschillende andere functies. Zo hebben we een sanctieregister en een maatregelenregister. Als burger of organisatie kan je het sanctieregister raadplegen en daar een uittreksel van vragen, net zoals van

je strafregister. In het sanctieregister zullen alle bestuurlijke sancties staan. In het maatregelenregister zal bijvoorbeeld een notaris of makelaar een huis kunnen opzoeken om te zien of er geen maatregel was uitgesproken. Stel je voor dat een huis zonder vergunning is gebouwd en de eigenaar het moet afbreken. In plaats daarvan probeert hij het echter snel te verkopen. Met het VHP kan je dat makkelijk controleren, en is de koper beschermd.”

Bloemen: “Het VHP zorgt ten slotte voor de digitalisering van handhaving. Alle belangrijke stukken van een dossier worden door het VHP beheerd. Het origineel wordt nooit vrijgegeven, tenzij aan de rechter wanneer die het opvraagt. Het VHP zal afgeleiden van alle stukken geven met een watermerk, dat garant staat voor: dit is een correct en betrouwbaar stuk. Wij moeten ervoor zorgen dat dit platform in de lucht blijft, zodat er kan gehandhaafd worden op een efficiënte en beveiligde manier.”

WAT IS DE VOLGENDE UITDAGING?

Bloemen: “We zijn nu bezig met de aansluiting van gemeenten op het VHP en dat is al een werk van lange adem. Bij elke dienst moeten we kijken welke systemen zij al hebben en hoe we dat kunnen aansluiten op het VHP. Al 80 procent van de gemeenten zijn aangesloten. Nadien volgt de uitdaging om politiediensten en parketten aan te sluiten. Federale justitie is bezig met hun eigen digitalisering, dus zodra zij zover zijn, staat het VHP klaar voor hen.”

BUDDY'S HELPEN EX-GEDETINEERDEN WEER OP WEG

Een onbetaalde job waar je rijker van wordt

OTIS staat voor "Ondersteuning Terugkeer in de Samenleving". Geef toe, het letterwoord bekt net iets beter. Belangrijker is echter wat het project doet. Vrijwillige buddy's koppelen aan pas vrijgelaten gedetineerden die opnieuw hun weg in de wereld zoeken. Dat is voor veel ex-gedetineerden niet eenvoudig. Zo'n 50 procent van wie de gevangenis verlaat, heeft nood aan extra aandacht en begeleiding om terug op eigen benen te staan. Die komt van Sathya Lathouwers en 13 andere buddy's die voor OTIS Antwerpen in de bres springen. We spraken haar samen met Buddy-coach Ilse Ielegems. "Het geeft zoveel voldoening als je iemand ziet slagen en je daar een steentje toe hebt kunnen bijdragen".

Sathya volgde een opleiding maatschappelijk werk maar belandde uiteindelijk bij een vervoersbedrijf. Dat doet ze met volle goesting maar het bloed kroop waar het niet gaan kon. Ze werd vrijwilliger bij OTIS en ook na vier begeleidingen van ex-gedetineerden, blijft ze enthousiast. En daar zijn ze bij OTIS maar al te blij mee. Er zijn vacatures voor nog minstens zes extra buddy's. En dat hoeven geen...

Ilse: Dat hoeven echt geen mensen te zijn als Sathya die al een achtergrond hebben in maatschappelijk werk. We vragen geen enkele voorkennis van onze buddy's. Alleen een goede instelling. Wat we belangrijk vinden is dat ze leergierig zijn, vorming willen volgen en vooral een open kijk hebben op detentie. Af en toe hebben we een buddy die ook een justitieel verleden heeft. Dat kan een meerwaarde

zijn. Het is geen evidente doelgroep. Je moet stevig in je schoenen staan, maar dat blijkt allemaal heel snel uit een kennismakingsgesprek. Het gebeurt dat we mensen beleefd weigeren als dat niet zo is. Dan verwijzen we liever door naar ander vrijwilligerswerk. Maar ik wil niemand ontmoedigen. De belangrijkste investering is tijd. Je moet kunnen meegaan naar het OCMW of op huizenjacht. Dat soort zaken. Met een strikte nine-to-five job wordt het moeilijk.

Sathya: Ik heb gesolliciteerd in volle coronaperiode. Mijn job nu is vooral administratief en ik wou meer zinvol contact. Iets kunnen betekenen in het leven van iemand anders. Ik ben erin gestapt zonder verwachtingen en in de overtuiging dat die mensen net als iedereen kansen verdienen. Ik heb ondertussen vier trajecten met ex-gedetineerden achter de rug. Het eerste ging heel snel. Het was iemand die eigenlijk alleen wat steun nodig had om een woning te zoeken en goed in zijn vel zat. Binnen de maand was hij vertrokken. Een goede 'binnenkomer', zeg maar. Wat je niet kan zeggen over mijn tweede 'cliënt'. Die was ook aanvankelijk alleen maar op zoek naar een woonst, maar onderweg vielen voortdurend lijken uit de kast. Er waren heel veel losse eindjes. Het gaat vaak om mensen met veel bagage. Mensen die voor en tijdens hun tijd in de cel heel wat hebben meegemaakt. We zijn een jaar samen op pad geweest voor hij weer op eigen benen stond. Maar dan stond hij er ook. Dat vergt tijd en energie die een professional met tientallen dossiers simpelweg niet heeft. Je benadert mensen ook anders. Meer als gelijke terwijl een professioneel hulpverlener toch als een autoriteitsfiguur wordt beschouwd. Je gaat er een koffie mee drinken, je hebt meer tijd om te luisteren. Ze zoeken ook sneller met ons contact dan met een professionele hulpverlener.

“Als het goed gaat, heb je het zalige gevoel van een kind dat je aan de schoolpoort afzet.

“ZE WORDEN ER NIET VOOR BETAALD EN DAT MAAKT HET VERSCHIL”, LAS IK BIJ EEN EX-GEDETINEERDE.

Sathya: Ja, dat klopt wel met hoe ik het aanvoel. Dat is die gelijkwaardigheid. Ik denk dat ik meer dankbaarheid krijg dan een professioneel hulpverlener. Voor heel kleine dingen. Maar die gelijkwaardigheid is geen garantie dat het gaat werken. Ik heb een traject gelopen met iemand die zich niet aan afspraken hield en zelf geen moeite wilde doen. We hebben dat na overleg met de coaches moeten stopzetten en dan komt het wel hard binnen. “Wat had ik anders moeten doen? Wat heb ik verkeerd gedaan?”, denk je dan. Op zo’n moment ben ik blij dat er een coach is die samen met jou het verhaal reconstrueert en je kan zeggen dat je alles gedaan hebt wat je kon doen. Zelf ben ik van nature te ‘grenzeloos’ om dat meteen in te zien. Als het goed gaat, heb je het zalige gevoel van een kind dat je aan de schoolpoort afzet en gaat groeien. Lukt het niet, dan moet je dat een plaats geven en doorgaan.

Ilse: Zoals ik al zei, het is niet altijd een makkelijke doelgroep om mee te werken. Wij steken mensen niet in hokjes. Echt niet. We hebben een onderzoek laten doen door de UAntwerpen en daaruit kwam een soort typologie. Dat uiteraard met de nodige nuance bekeken moet worden. Maar toch is het wel herkenbaar. Maar we stellen wel vast dat er een aantal types zijn die een eigen aanpak vereisen. Je hebt ‘zelfstandige’ mensen die niet meer dan een duwtje nodig hebben. Je hebt ‘schuchtere’ en ‘onzekere’ mensen die je het nodige zelfvertrouwen moet geven en waar je moet investeren in het opbouwen van een vertrouwensband. En dan is er de ‘eisende’ cliënt die alleen wil krijgen zonder zelf veel te doen. En die kan je eigenlijk moeilijk aan een buddy toevertrouwen. Dan moet je sterk je grenzen bewaken en dat is eerder iets voor een professionele hulpverlener.

Sathya: Ik denk dat ik die vier types zowat ben tegengekomen. Mensen moeten er wel klaar voor zijn. En sommigen zijn op dat moment gewoon niet klaar om door een buddy geholpen te worden. Dat mag je niet persoonlijk nemen. Je moet dat aanvaarden. Maar dat is niet makkelijk.

HOE WORDEN DE GEDETINEERDEN VOORBEREID OP HUN BUDDY?

Ilse: Dat gebeurt in eerste instantie door collega’s in de gevangenis. Ze worden gevraagd naar hun noden eenmaal ze buiten zijn en of ze interesse hebben in ons project. Eenmaal die interesse er is, komt OTIS hen verder informeren. We leggen ons aanbod uit maar trekken ook grenzen. We bieden hulp maar vragen ook initiatief. Je krijgt een buddy, geen butler of secretaresse. We zeggen ook dat ze geen vriend voor het leven moeten verwachten. Het gaat om iemand die je wilt helpen, die vriendschappelijk met je omgaat. Maar we lijnen het ook duidelijk af. Je loopt een traject samen.

Sathya: Dat is niet altijd eenvoudig. Ik ben daar wel consequent in en probeer zelf geen open boek te zijn. Het gaat niet over mij. Het gaat over hen. Waar ik woon, waar ik werk, hoe ik me voel... Dat houd ik voor mezelf. Je vertelt natuurlijk eens iets over jezelf. Maar je houdt afstand. Dat is zeker voor mij belangrijk. En dan is de steun van een coach daarin zeer nuttig. Je gaat makkelijk te ver.

Met steun van Europa Werk en Sociale Economie en het Europees Sociaal Fonds.

Interesse?

Antwerpen

Adres: Tolstraat 21, 2000 Antwerpen

Email: otis@cawantwerpen.be

Telefoon: 03 328 20 19

Contactpersoon: Ilse Ielegems

Gent

Adres: Visserij 153, 9000 Gent

Email: otis@cawoostvlaanderen.be

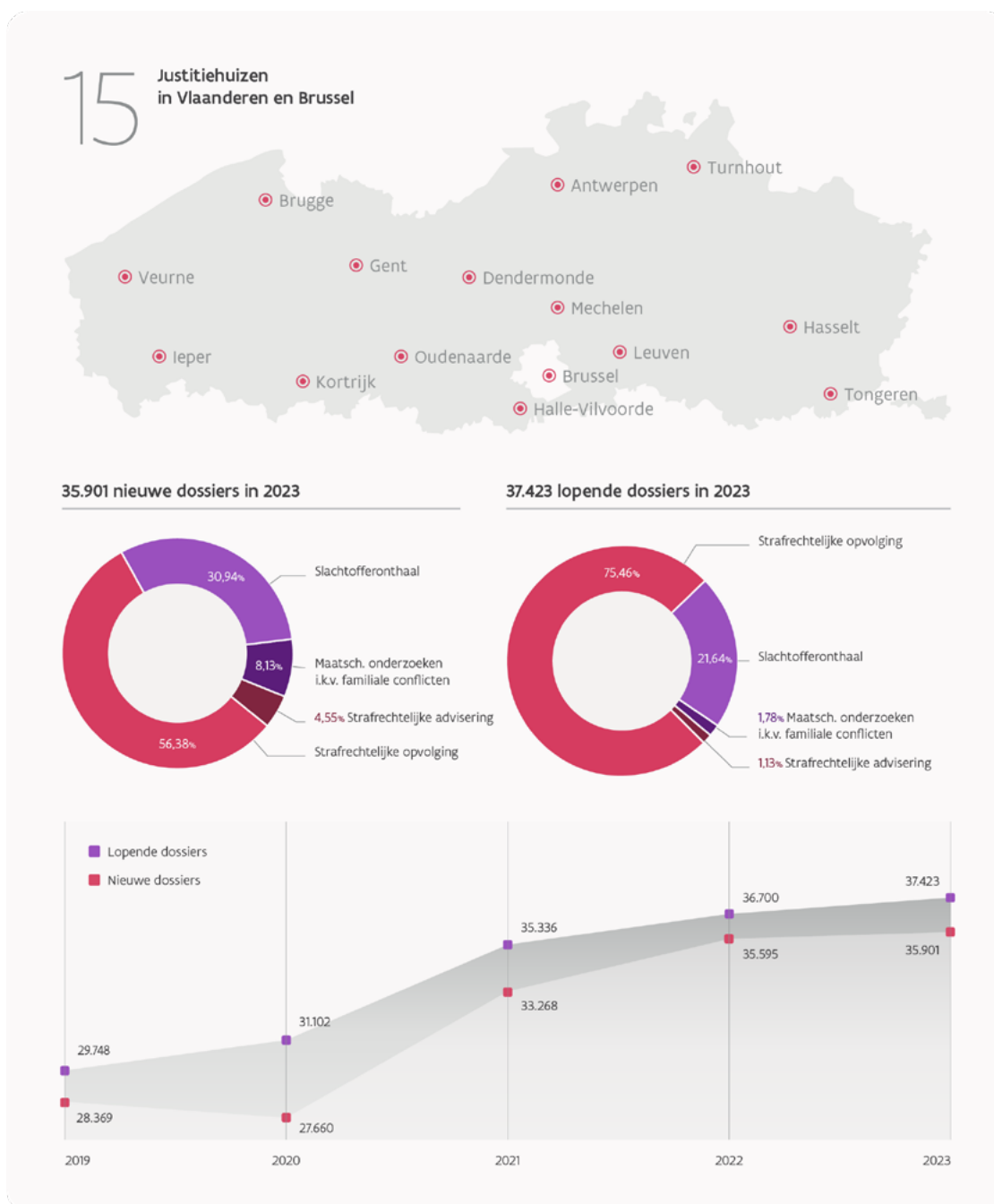
Telefoon: 09 4320274

Contactpersoon: Tinneke Voets

Justitiehuzen

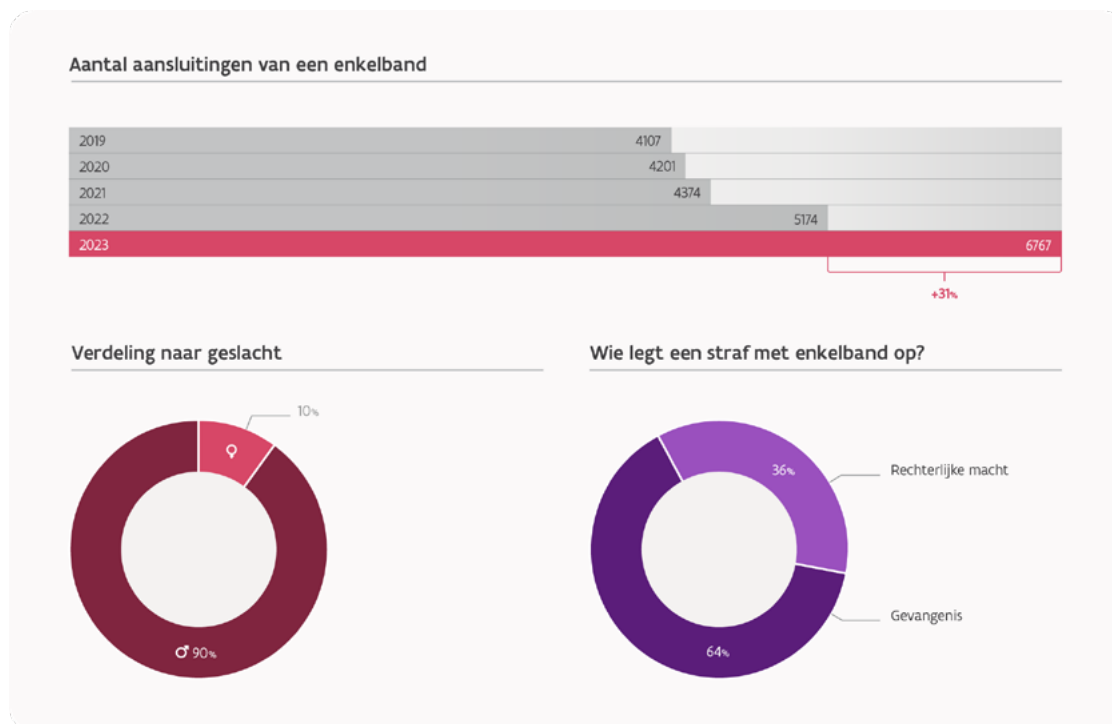
Justitiehuzen staan in voor het opvolgen en begeleiden van daders en verdachten die voorwaarden hebben gekregen; het opvolgen, informeren en ondersteunen van slachtoffers tijdens de gerechtelijke procedure. De justitiehuzen informeren en adviseren ook de familierechtbank bij (echt)scheidingsconflicten. De strafrechter kan ook advies vragen aan het justitiehuis over de meest passende straf of de haalbaarheid van een straf.

[Bekijk de cijfers in detail](#)

Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht

Het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht (VCET) staat in voor de aansluiting en opvolging van enkelbanden. Het VCET heeft in 2023 een opmerkelijke stijging van **31 procent** tegenover het jaar ervoor genoteerd in het aantal aangesloten enkelbanden. Meer en meer wordt elektronisch toezicht ingezet om overbevolking in de gevangenissen te bestrijden, en re-integratie in de maatschappij na de straf beter te faciliteren.

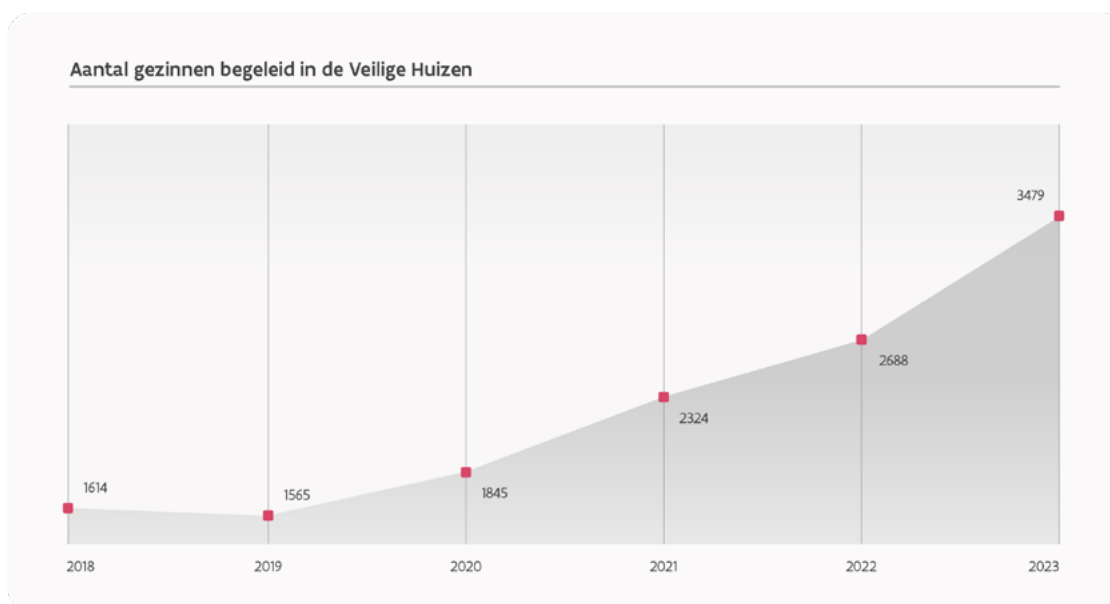

[➤ Bekijk de cijfers in detail](#)

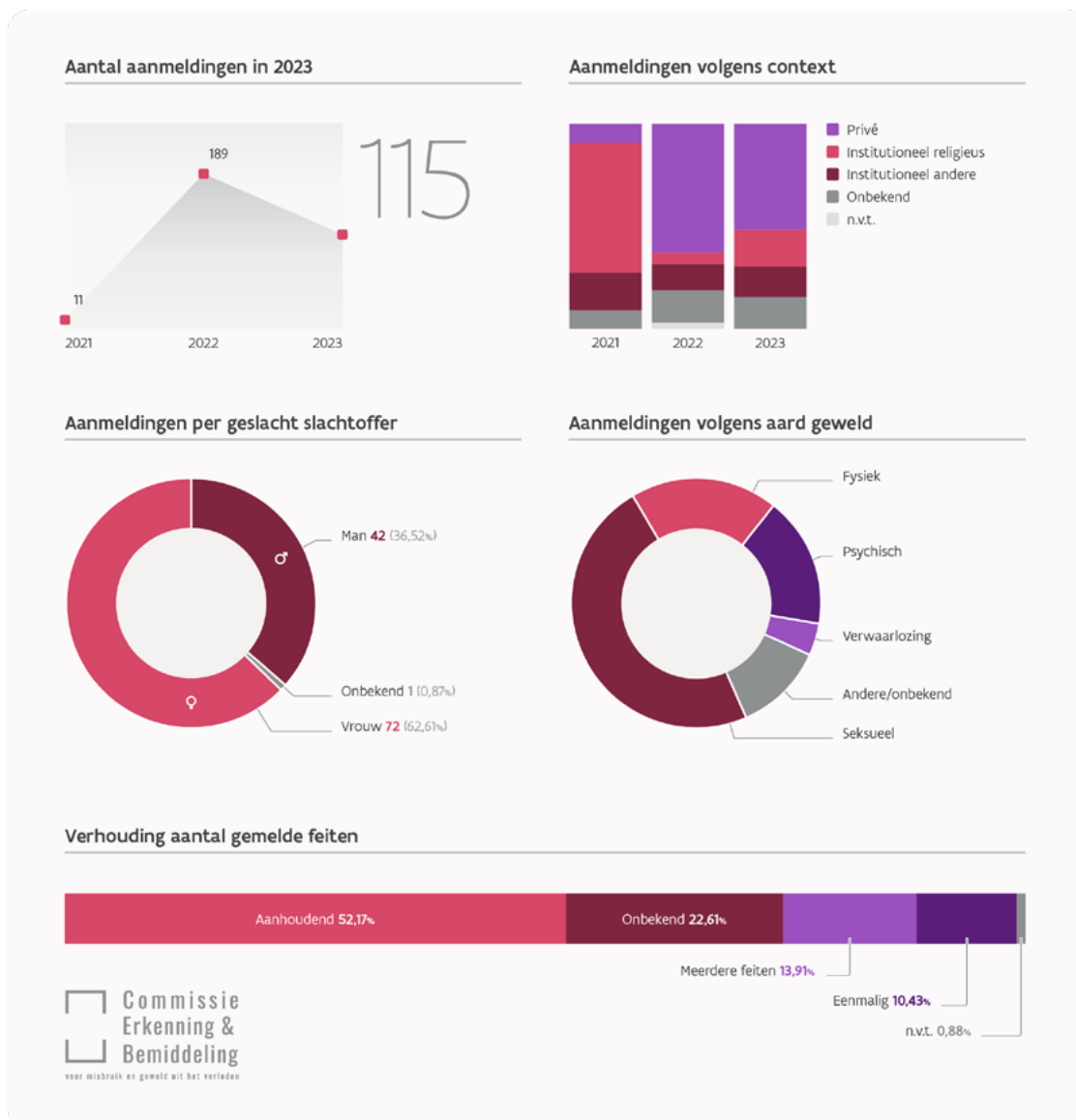
Gendergerelateerd Geweld

De afdeling Gendergerelateerd Geweld zet zich in voor zowel slachtoffers als plegers van geweld, misbruik, grensoverschrijdend gedrag, verwaarlozing,... Ze zet zich in voor het zoeken naar oplossingen voor gezinsgeweld, maar ook voor geweld buiten het gezin, bij kinderen en volwassenen, en bij feiten van het heden of verleden. De afdeling bestaat uit drie onderdelen: de Veilige Huizen (de vroegere Family Justice Centers), de Commissie Erkenning & Bemiddeling, en het Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag.

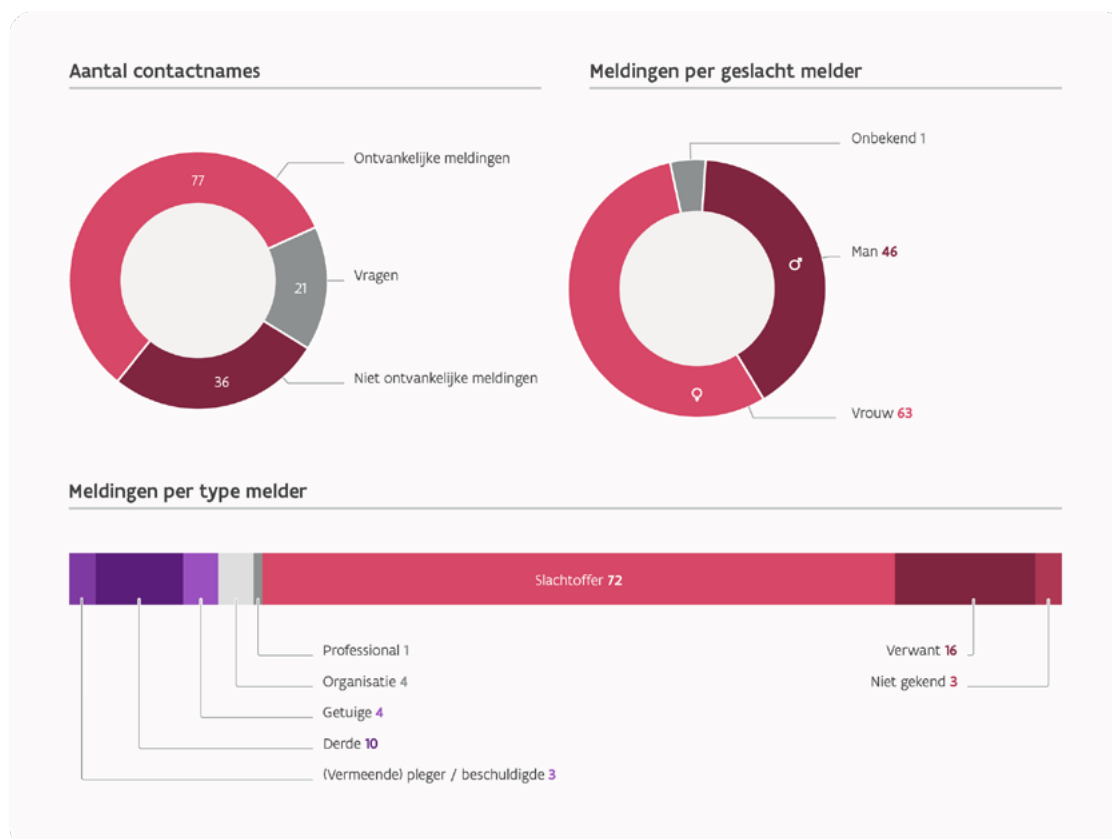
In 2023 zijn er vijf **Veilige Huizen** bijgekomen, verspreid over heel Vlaanderen. In de negen Veilige Huizen komen politie, parket, hulpverlening, en lokaal bestuur samen om intrafamiliaal geweld te bestrijden en gezinnen te begeleiden. De veiligheid en het welzijn van het gezin, en vooral het kind staan hierin steeds voorop.

De **Commissie Erkenning & Bemiddeling** zet zich in voor iedereen die meer dan 10 jaar geleden slachtoffer werd van seksueel, fysiek of psychisch geweld, misbruik of verwaarlozing. Waar de feiten ook plaatsvonden; in de privésfeer, een instelling, een vereniging, een organisatie of ander verband: de commissie luistert naar slachtoffers zonder te oordelen of te veroordelen. Misbruik is onomkeerbaar, maar voor erkenning is het nooit te laat. Samen met slachtoffers bekijkt de commissie welke stappen we nog kunnen nemen om het verleden een plaats te geven en om ruimte te maken voor herstel. Naast erkenningsgesprekken ondersteunt de commissie ook bij het tot stand brengen van ontmoeting of dialoog met vermeende plegers of betrokken instanties. Ook voor informatie over juridische mogelijkheden en verwijzing naar aangepaste hulpverlening of lotgenotencontact kunnen mensen bij de commissie terecht. De commissie werkt onafhankelijk en voert haar opdrachten uit in opdracht van de Vlaamse Regering.

Het **Vlaams Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag** luistert en helpt bij meldingen van grensoverschrijdend gedrag in een context waarvoor de Vlaamse overheid bevoegd is. Je kan als slachtoffer of als bezorgde naaste melding doen, en dit anoniem en vertrouwelijk. Het meldpunt biedt ondersteuning bij en informatie over mogelijke volgende stappen. Als het slachtoffer dat wenst, begeleidt het meldpunt eventuele gesprekken met de dader, en kan ook adviseren en doorverwijzen naar andere hulpverlening. Daarnaast adviseert het meldpunt ook over beleidsvorming rond grensoverschrijdend gedrag. Het Meldpunt is opgericht in september 2023; ondanks de recente opstart hebben al meer dan 130 burgers hun weg gevonden naar het meldpunt. In 2024 wordt er een campagne gelanceerd om het Meldpunt meer bekend te maken. Het meldpunt is een onafhankelijke organisatie in samenwerking met het Vlaams Mensenrechteninstituut (VMRI).

Handhaving

De afdeling Vlaamse Handhaving zorgt voor een doordacht en samenhangend handhavingsbeleid zodat de regelgeving in Vlaanderen maximaal wordt nageleefd. 2023 was hierin een jaar vol mijlpalen met het nieuwe kaderdecreet bestuurlijke handhaving, en de lancering van het Vlaamse Handhavingsplatform.

De arrestendatabank bevat rechtspraak die verband houdt met de handhaving van de regelgeving waarvoor Vlaanderen bevoegd is, en dit van strafrechtelijke, burgerlijke en administratieve rechtscolleges.

Aantal aansluitingen op het Vlaams Handhavingsplatform

261 gemeenten

12 intergemeentelijke samenwerkingen

6 Vlaamse administraties

Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden

De afdeling Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden coördineert de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden in de Vlaamse en Brusselse gevangenissen en detentiehuisen. Onze **20 beleidscoördinatoren** zorgen ervoor dat gedetineerde personen kunnen re-integreren via aanbod op vlak van onderwijs, tewerkstelling, gezondheidszorg, welzijn, sport, en cultuur. Ze doen dit in niet evidente omstandigheden in de gevangenissen van vandaag. In 2024 zijn er 24 organisatieondersteuners op komst. De werking kreeg in 2023 een boost met **16 nieuwe acties** in het [Vlaams Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden](#), waaronder bijkomend aanbod voor daders van seksueel geweld.

In 2023 verlengden we de samenwerking met Europa WSE en het Europees Sociaal Fonds om vernieuwend aanbod te realiseren. We lichten twee projecten toe:

- In de gevangenis van **Oudenaarde** brachten we een maatwerkbedrijf binnen om de jobkansen voor mensen in detentie te verhogen. Door werk én begeleiding op de werkvloer samen aan te bieden verkleinen we de afstand tot de arbeidsmarkt na detentie.
- In de gevangenissen van **Antwerpen** en **Gent** krijgen gedetineerden via het OTiS-project ondersteuning bij het vrij gaan van een vrijwilliger (waar mogelijk), een professional (waar nodig) of beiden. In totaal werken er een 20-tal buddy's, een vijftal professionals en lopen er gemiddeld een 25-tal trajecten.

Samenwerking met Europa WSE en het Europees Sociaal Fonds

Mechelen | Oudenaarde
'Activerende netwerk-organisaties'

Antwerpen | Gent
'Naar een duurzame(re) re-integratie en activering van (ex-)gedetineerden'

Dendermonde | Haren
'Een nieuwe visie op detentie'

Hasselt
'Radar Limburg'

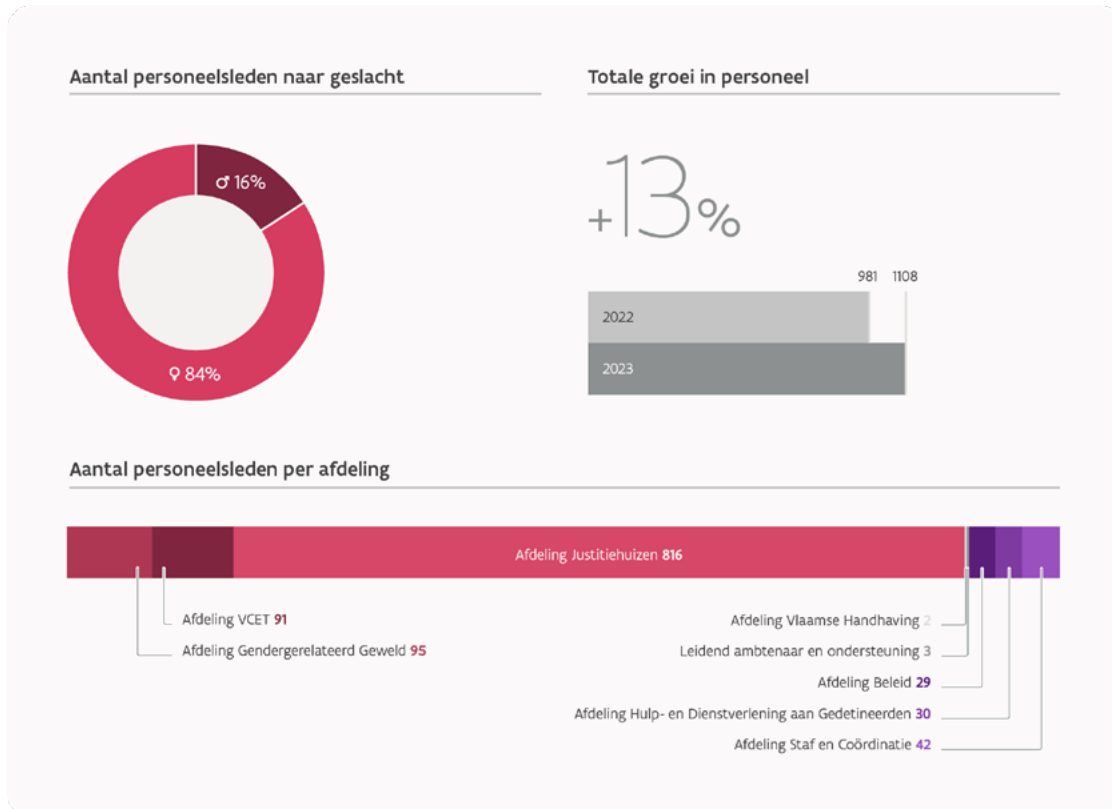
Bovenlokaal
'Netwerken voor re-integratie' Inclusief datastrategie voor centrale cijfers over HDG

Detentiehuis Kortrijk
'Lokale netwerkorganisatie'

Leuven | Leuven-hulp
'Lokale Netwerkorganisaties voor Gevangenissen – afstemming van het netwerk rond een individueel dossier'

Personeel

In 2023 hebben we weer heel wat nieuwe collega's mogen verwelkomen om de stijging van de werklast op het terrein op te vangen. Het merendeel van de collega's werkt in de justitiehuisen. Ook de afdeling Gendergerelateerd Geweld kende een sterke stijging door de toevoeging van vijf nieuwe Veilige Huizen en de oprichting van het Vlaams Meldpunt Grensoverschrijdend gedrag.

[➤ Bekijk de cijfers in detail](#)

Financiën

Het merendeel van het budget van het Agentschap Justitie en Handhaving ging in 2023 naar lonen. Een kleiner deel gaat naar het werkingsbudget en beleidsuitvoerende initiatieven (zoals wetenschappelijke onderzoeken).

